

УДК 342.5:351.07

DOI <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2026.34.41>

ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Танасогло Олександр,*магістр публічного управління та адміністрування, адвокат*

ORCID ID: 0009-0000-0728-8148

У нашому науковому дослідженні здійснено комплексний теоретико-правовий аналіз правового механізму організації та функціонування сучасної української держави в умовах трансформації публічного управління та тривалих кризових викликів, пов'язаних із воєнним станом, що об'єктивно підвищує вимоги до легітимності публічної влади, стабільності державних інституцій і спроможності гарантувати права та свободи людини.

Нами змістовно обгрунтовано методологічну доцільність системного підходу до категорії механізм як внутрішньо організованої системи взаємопов'язаних елементів, у межах якої нормативні, інституційні та процедурні компоненти перебувають у стійких зв'язках і спрямовані на досягнення суспільно значущих результатів.

У межах дослідження визначено правовий механізм організації та функціонування держави як цілісну, внутрішньо узгоджену нормативно-інституційну та процедурну систему, що охоплює сукупність правових норм, принципів, організаційних структур і юридично регламентованих процедур, завдяки яким забезпечується конституційно встановлене упорядкування публічної влади та її функціонування відповідно до вимог верховенства права і законності. Такий механізм спрямований на реалізацію повноважень органів публічної влади виключно в межах компетенції, закріпленої Конституцією та законами України, на узгодженість діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування, а також на безперервність здійснення публічних функцій у звичайних і кризових умовах, що є необхідною передумовою стабільності державного управління. Водночас його сутнісною ознакою виступає гарантування прав і свобод людини через належні правові та процедурні гарантії, механізми підзвітності, контролю й оскарження, оскільки саме реальність і захищеність прав людини розглядаються як ключовий критерій легітимності державної діяльності та ефективності сучасної демократичної, правової держави.

Крім того, у ході дослідження проаналізовано умови результативності правового механізму організації та функціонування сучасної української держави та зроблено висновок, що його дієвість забезпечується саме поєднанням трьох взаємопов'язаних передумов, які охоплюють нормативну стабільність і якість законодавства як основу правової визначеності та передбачуваності публічного управління, практичну дієвість правозастосування як чинник реального втілення приписів права у діяльності інституцій публічної влади, а також процедурно-гарантійну спроможність цих інституцій забезпечувати законність, підзвітність і ефективний захист прав і свобод людини через належні процедури контролю, перегляду та оскарження управлінських рішень, що в результаті забезпечує інституційну стійкість і безперервність функціонування демократичної, правової держави України навіть за кризових обставин.

Ключові слова: *правовий механізм, організація та функціонування держави, державність, публічне управління, належне врядування, система стримувань і противаг, воєнний стан.*

Tanasoglo Alexander. Legal mechanism for the organization and functioning of the modern Ukrainian state

Our scientific research provides a comprehensive theoretical and legal analysis of the legal mechanism for the organization and functioning of the modern Ukrainian state in the context of public administration transformation and ongoing crisis challenges related to the state of war, which objectively increases the requirements for the legitimacy of public authority, the stability of state institutions, and the ability to guarantee human rights and freedoms.

We have substantively justified the methodological expediency of a systematic approach to the category of a mechanism as an internally organized system of interrelated elements, within which normative, institutional, and procedural components are in stable relationships and aimed at achieving socially significant results.

The study defines the legal mechanism for the organization and functioning of the state as an integrated, internally consistent regulatory, institutional, and procedural system that encompasses a set of legal norms, principles, organizational structures, and legally regulated procedures that ensure the constitutionally established organization of public authority and its functioning in accordance with the requirements of the rule of law and legality. This mechanism is aimed at ensuring that public authorities exercise their powers exclusively within the limits of their competence as enshrined in the Constitution and laws of Ukraine, at ensuring the coordination of the activities of state authorities and local self-government bodies, and at ensuring the continuity of public functions in normal and crisis conditions, which is a necessary

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

prerequisite for the stability of public administration. At the same time, its essential feature is the guarantee of human rights and freedoms through appropriate legal and procedural guarantees, mechanisms of accountability, control, and appeal, since it is the reality and protection of human rights that are considered a key criterion for the legitimacy of state activity and the effectiveness of a modern democratic, legal state.

In addition, the study analyzes the conditions for the effectiveness of the legal mechanism for the organization and functioning of the modern Ukrainian state and concludes that its effectiveness is ensured precisely by a combination of three interrelated prerequisites, which include normative stability and the quality of legislation as the basis for legal certainty and predictability of public administration, the practical effectiveness of law enforcement as a factor in the real implementation of legal provisions in the activities of public authorities, as well as the procedural and guarantee capacity of these institutions to ensure legality, accountability, and effective protection of human rights and freedoms through appropriate procedures for control, review and appeal of administrative decisions, which ultimately ensures institutional stability and the continuity of the functioning of Ukraine as a democratic, law-based state, even in crisis situations.

Key words: *legal mechanism, organization and functioning of the state, statehood, public administration, good governance, system of checks and balances, martial law.*

Актуальність дослідження. Актуальність нашого дослідження зумовлена тим, що в сучасних умовах трансформації публічного управління та тривалих кризових викликів, пов'язаних із воєнним станом, питання належної організації й функціонування української держави набуває визначального значення для збереження легітимності публічної влади, стабільності державних інституцій і спроможності забезпечувати права та свободи людини. Динамічні зміни законодавства, посилення ролі дискреційних повноважень органів влади, зростання потреби в оперативних управлінських рішеннях і водночас підвищені ризики правової невизначеності та адміністративного свавілля актуалізують необхідність комплексного дослідження правового механізму державності як системи, що поєднує нормативні засади, інституційну структуру та процедури реалізації владних повноважень, оскільки саме від узгодженості цих елементів залежить баланс між вимогами безпеки та конституційними гарантіями, ефективність системи стримувань і противаг, підзвітність публічної адміністрації та доступність юридичних засобів захисту прав людини.

Останні наукові дослідження. Слід наголосити, що окремі загальнотеоретичні положення щодо організації та функціонування держави і відповідних інституційно-правових засад формувалися за умов існування іншої, відмінної за ціннісними орієнтирами та моделлю публічної влади державності, а відтак значною мірою відображали запити свого часу й специфіку тодішньої правової системи. Водночас у сучасній українській юридичній науці простежується нестача комплексних, системних досліджень, присвячених саме правовому механізму організації та функціонування сучасної української держави, зокрема його нормативному, інституційному та процедурному вимірам, а також відсутність належно обґрунтованої цілісної концепції, здатної повною мірою відповідати потребам теорії і практики державотворення, завданням публічного управління та викликам воєнного стану. Незважаючи на це, наукові напрацювання вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема В. В. Галуцька, В. І. Олєфіра, М. П. Пихтіна, В. О. Корнієнка, Г. М. Шерстюк, С. В. Степаненка, В. П. Тимошука, О. Черкунова, М. Рабіновича, Т. Брик, А. Дарковича, В. Гацька, М. Савіско, О. С. Корневої, Н. І. Перегуди та інших, становлять важливу теоретико-методологічну основу для подальшого уточнення доктринальних категорій і формування системного бачення правового механізму організації та функціонування сучасної української держави, орієнтованого на принципи верховенства права, належного врядування, підзвітності публічної влади та ефективного гарантування прав і свобод людини.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є комплексне теоретико-правове обґрунтування сутності, структури та функціонального призначення правового механізму організації та функціонування сучасної української держави, визначення його основних елементів і передумов ефективності діяльності інституцій публічної влади з метою забезпечення законності, правової визначеності, узгодженості публічного управління та ефективного гарантування прав і свобод людини, у тому числі в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. У науковій доктрині категорія «механізм» розглядається як внутрішньо організована структура взаємопов'язаних елементів, станів і процесів, узгоджена дія яких забезпечує виникнення, функціонування та розвиток певного явища. Перенесення цього загальнонаукового підходу у правову площину дає підстави трактувати механізм не як сукупність розрізнених приписів, а як системне утворення, у межах якого нормативні, інституційні та процедурні компоненти перебувають у стійких зв'язках і спрямовані на досягнення визначених суспільно значущих результатів [1].

Отже, правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави доцільно визначати як цілісну нормативно-інституційну та процедурну систему, за допомогою якої забезпечуються

конституційно визначене упорядкування державної влади, реальна реалізація повноважень публічних інституцій у межах компетенції, узгодженість діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, стабільність державного управління й неперервність здійснення публічних функцій, гарантування прав і свобод людини та громадянина як ключового критерію легітимності державної діяльності.

Структурно зазначений механізм охоплює взаємодію кількох взаємодоповнювальних елементів, зокрема нормативного, який утворюють конституційні приписи, законодавчі та підзаконні акти, а також принципи публічного права, що визначають засади державного устрою, систему органів влади, їх компетенцію, форми діяльності та юридичні межі втручання у суспільні відносини, інституційного, що включає органи державної влади, органи місцевого самоврядування й інші публічні інституції, на які покладено здійснення владно-управлінських функцій, а також механізми їх підзвітності, підконтрольності та відповідальності, і процедурного, до якого відносяться правові форми та процедури утворення і діяльності органів влади, ухвалення та реалізації управлінських рішень, адміністративні процедури, регламенти взаємодії між суб'єктами публічної влади, а також процедури контролю, нагляду та аудиту публічної діяльності [2].

Функціональне призначення правового механізму організації та функціонування сучасної української держави полягає у забезпеченні правової визначеності та передбачуваності публічного управління, реалізації принципу верховенства права, належного врядування, а також ефективного балансу між владними повноваженнями і системою стримувань та противаг. Важливою характеристикою такого механізму є наявність юридичних гарантій, що забезпечують дієвість інструментів юридичної відповідальності, судового та позасудового захисту прав, процедур оскарження рішень і дій суб'єктів владних повноважень, а також засобів парламентського, урядового, відомчого та громадського контролю.

Отже, правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави слід розуміти як комплексно організовану систему правових норм, інституцій та процедур, спрямовану на легітимне, узгоджене й ефективне здійснення публічної влади та забезпечення прав і свобод людини в умовах сучасних трансформацій державності.

Особливу увагу в межах правового механізму організації та функціонування сучасної української держави доцільно приділити нормативно-правовому забезпеченню, оскільки саме воно визначає межі та способи здійснення публічної влади, структуру компетенції органів держави, процедури ухвалення управлінських рішень і систему юридичних гарантій прав людини. Наявність сучасної, внутрішньо узгодженої та корельованої з міжнародними стандартами законодавчої бази виступає первинною умовою ефективності державного функціонування, адже забезпечує правову визначеність, передбачуваність владної діяльності та легітимність публічного управління. За відсутності належної нормативної основи або за умов несвоечасного оновлення нормативно-правових актів відповідно до потреб суспільного розвитку й інтеграційних процесів ускладнюється реалізація ключових принципів правової держави, зокрема верховенства права, законності, пропорційності та юридичної відповідальності органів влади [3].

Другою, не менш значущою умовою дієвості зазначеного механізму є ефективна правозастосовна практика. Навіть найбільш якісні нормативні приписи набувають реального змісту лише за наявності інституційної спроможності та процедурної дисципліни їх виконання, а також усталених стандартів адміністративної діяльності, орієнтованих на права людини та належне врядування. За відсутності системного впровадження норм у практику вони зберігають декларативний характер і не забезпечують належного рівня керованості державних процесів, підзвітності публічної влади та ефективності управлінських рішень [4].

Особливої уваги проблема співвідношення нормативної визначеності та практичної реалізації набуває в умовах воєнного стану, коли держава функціонує в режимі підвищених ризиків, дефіциту ресурсів та необхідності швидкого реагування. У таких умовах органи публічної влади мають одночасно забезпечувати оперативність управління та збереження конституційних засад державності, а також недопущення свавільного обмеження прав і свобод, що зумовлює підвищену роль процедурної упорядкованості управлінських рішень і мінімізації надмірної бюрократизації, прозорості та обґрунтованості владних актів, дієвих механізмів запобігання зловживанням владою, інструментів адміністративного оскарження та судового контролю як ключових гарантій законності й правового захисту в публічно-правових відносинах [5].

Отже, ефективний правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави передбачає поєднання трьох взаємопов'язаних складників, а саме нормативної стабільності й якості законодавства, практичної дієвості правозастосування та процедурно-гарантійної спроможності інституцій публічної влади забезпечувати законність, підзвітність і захист прав людини навіть за кризових

умов. Саме така синергія створює підстави для безперервності державного управління, підтримання правопорядку та збереження легітимності держави як організованої системи публічної влади.

Нормативна стабільність і якість законодавства у межах правового механізму організації та функціонування сучасної української держави слід розглядати як базову системоутворювальну передумову легітимності та ефективності публічної влади. Нормативна стабільність означає послідовність, внутрішню узгодженість і передбачуваність у часі правових приписів, що забезпечує сталість державних інституцій, безперервність управлінських процесів і довіру до права як універсального регулятора. Вона проявляється у відсутності взаємовиключних або ситуативних нормативних рішень, у мінімізації частих фрагментарних змін, а також у збереженні логічної послідовності між конституційними засадами, законами та підзаконними актами, які конкретизують компетенцію органів публічної влади та процедури їх діяльності. Якість законодавства ж є комплексною характеристикою, що охоплює змістовний, формально-юридичний та процедурний виміри. Змістовий вимір передбачає відповідність законодавства Конституції України, принципам верховенства права, правової визначеності, пропорційності та недискримінації, а також орієнтацію на пріоритет прав і свобод людини як центральної цінності сучасної державності, встановлення чіткості термінології, несуперечливості норм, логічної структурованості нормативних приписів, відсутності прогалин, дублювання та надмірної казуїстики, що ускладнює застосування відносяться до змісту формально-юридичного виміру, а вже дотримання належної законодавчої техніки, регламентних вимог нормотворчості, обґрунтованості регуляторних рішень, а також відкритості й прогнозованості процесів правотворення, що прямо впливають на сприйняття закону як легітимного та справедливого є ознакою процедурного виміру правового механізму організації та функціонування сучасної української держави [6].

Отже, ми можемо визначити, що нормативна стабільність і якість законодавства виконують щонайменше три ключові функції. По-перше, вони забезпечують правову визначеність як умову належного врядування, тобто органи публічної влади діють у межах чітко встановленої компетенції, а адресати владних рішень можуть передбачати правові наслідки своїх дій та дій держави. По-друге, вони формують інституційну дисципліну публічної адміністрації, оскільки належно сформульовані норми знижують ризик довільного тлумачення та вибіркового застосування, уможливають стандартизацію адміністративних процедур і підвищують підзвітність управлінських рішень. По-третє, вони створюють гарантійну основу державності, оскільки саме через якісне законодавство забезпечується доступність і ефективність механізмів контролю, оскарження та юридичної відповідальності, що стримує зловживання владою та підтримує баланс між публічними інтересами і правами людини. Особливої актуальності вимога нормативної стабільності й якості законодавства набуває в умовах воєнного стану, коли підвищується інтенсивність нормотворчих змін і зростає ризик надзвичайної правотворчості, що може призводити до фрагментарності регулювання або розширювального тлумачення владних повноважень. За таких обставин критично важливо забезпечити чітке визначення меж і підстав тимчасових обмежень прав, пропорційність і часову обмеженість таких заходів, належну ієрархію та узгодженість актів, збереження ефективних процедур контролю та перегляду рішень, нормативне закріплення гарантій правового захисту, включно з можливістю адміністративного та судового оскарження. Інакше правове регулювання втрачає системність, що негативно впливає на керованість державних процесів і підриває легітимність владних рішень. Таким чином, нормативна стабільність і якість законодавства є не технічною, а фундаментальною конституційно-правовою умовою належної організації та функціонування сучасної української держави, забезпечуючи узгодженість діяльності інститутів публічної влади, передбачуваність управлінських рішень, реальність прав і свобод людини та ефективність механізмів контролю й відповідальності, формуючи стійку правову основу державності навіть в умовах підвищених суспільних ризиків [7].

Практична дієвість правозастосування у межах правового механізму організації та функціонування сучасної української держави виступає ключовою умовою трансформації нормативних приписів у реальну, передбачувану та легітимну управлінську практику для забезпечення фактичної реалізації положень нормативно-правових актів через компетентні, своєчасні й обґрунтовані рішення, що відповідають принципам верховенства права, законності, рівності перед законом, пропорційності та належного врядування. Саме правозастосування є своєрідним операційним рівнем державності, на якому проявляється реальна спроможність публічної влади діяти в межах повноважень, виконувати покладені функції та гарантувати права і свободи людини [8].

За змістом цей елемент правового механізму організації та функціонування української держави охоплює сукупність взаємопов'язаних характеристик, зокрема інституційну спроможність органів публічної влади реалізовувати норми права через належну організаційну структуру, кадровий потенціал,

ресурсне забезпечення, управлінські стандарти і внутрішні процедури, які унеможливають хаотичність або вибірковість виконання закону, процедурну дисципліну у дотриманні встановлених процедур прийняття рішень, належного документування, мотивування актів, забезпечення права бути вислуханим, доступу до інформації, а також дотримання строків і процесуальних гарантій, а також єдність і послідовність практики, яка мінімізує правову невизначеність і зменшує ризик різного застосування однакових норм різними органами, що прямо впливає на принцип рівності та довіри до держави.[9] При цьому слід зауважити, що практична дієвість правозастосування неможлива без належного контролю-наглядного та юрисдикційного блоку, який забезпечує корекцію управлінських помилок і протидію зловживанням владою. Саме ефективні процедури перегляду управлінських рішень гарантують не лише відновлення порушених прав, а й підвищують якість державного управління, формуючи превентивний ефект і стандарти правомірної поведінки публічної адміністрації.

Особливу вагу практична дієвість правозастосування набуває в умовах воєнного стану, коли держава діє в режимі підвищеної динаміки управлінських процесів і необхідності оперативного реагування. За таких умов зростає ризик спрощеного розуміння законності, коли швидкість ухвалення рішень переважає над їх правовою якістю. Тому для збереження легітимності державної діяльності критично важливо забезпечити баланс між оперативністю та процедурними гарантіями через чітке мотивування рішень, правову визначеність тимчасових режимів, дотримання принципу пропорційності у застосуванні обмежень, недопущення дискреції, що виходить за межі компетенції, а також ефективність контролю й оскарження як механізмів стримування свавілля [10]. Таким чином, ми можемо визначити, що практична дієвість правозастосування у правовому механізмі організації та функціонування сучасної української держави слід розуміти як інтегральну характеристику діяльності публічної влади, що поєднує інституційну спроможність, процедурну впорядкованість, єдність практики та ефективні гарантії контролю і відповідальності для забезпечення не лише виконання законів і стабільності державного управління, а й реальності забезпечення і дотримання прав і свобод людини, підзвітності влади та довіри до держави як правової інституції.

Процедурно-гарантійна спроможність інституцій публічної влади у межах правового механізму організації та функціонування сучасної української держави означає їх реальну здатність забезпечувати законність, підзвітність та ефективний захист прав людини не лише в звичайних мирних умовах, а й за обставин підвищених ризиків і кризових режимів, зокрема в умовах воєнного стану. В цьому випадку мова йде про такий рівень організаційної, процедурної та правової зрілості публічних інституцій, за якого владні рішення ухвалюються і виконуються у чітко визначених правових межах, супроводжуються належними процесуальними гарантіями, підлягають дієвому контролю та можуть бути ефективно оскаржені [11].

Змістовно процедурно-гарантійна спроможність інституцій публічної влади охоплює взаємопов'язану сукупність елементів, що забезпечують, з одного боку, процедурну впорядкованість і передбачуваність адміністративної діяльності через наявність зрозумілих правил підготовки, ухвалення та виконання рішень, дотримання строків, належне документування, мотивування актів, доступ до інформації та реальне забезпечення права особи бути вислуханою, з іншого дієвість контрольних і підзвітних механізмів, зокрема внутрішнього та зовнішнього контролю, нагляду, аудиту, антикорупційних запобіжників, юридичної відповідальності посадових осіб і належної прозорості публічних рішень у межах вимог безпеки, а також ефективність юрисдикційно-захисного блоку, що включає доступність адміністративного та судового оскарження, можливість відновлення порушених прав і застосування компенсаційних механізмів, причому реальна результативність цієї спроможності визначається не формальним існуванням відповідних інструментів, а їх практичною придатністю, тобто зрозумілістю процедур, розумністю строків, неупередженістю розгляду та обов'язковістю виконання ухвалених рішень.

За умов воєнного стану, процедурно-гарантійна спроможність набуває особливого значення, оскільки зростають ризики надмірного розширення дискреції, прийняття рішень у так званому ручному режимі, звуження процесуальних гарантій та зниження стандартів обґрунтованості. Тому в таких умовах принципово важливо забезпечити чітке визначення меж спеціальних повноважень і підстав тимчасових обмежень, пропорційність і часову обмеженість втручань, збереження дієвих процедур контролю й перегляду рішень, мінімально необхідний рівень процесуальних гарантій навіть у прискорених процедурах, реальну можливість звернення до механізмів захисту та виконання результатів такого захисту. Отже, процедурно-гарантійна спроможність інституцій публічної влади є інтегральною характеристикою, що забезпечує практичну реалізацію принципів правової держави та належного врядування, поєднуючи процедурну впорядкованість управління, ефективний контроль і підзвітність, а також доступні та результативні механізми захисту прав людини. Саме через такий комплекс держава

зберігає легітимність і керованість, підтримує правопорядок і гарантує реальність прав і свобод навіть у ситуаціях підвищеної суспільної напруги та кризових трансформацій [12].

Отже, за результатами проведеного дослідження можна дійти висновку, що правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави передбачає наявність трьох взаємопов'язаних елементів, сукупна дія яких забезпечує стабільність і безперервність демократичної, правової держави України та її інституційну спроможність реалізовувати публічні функції й гарантувати права і свободи людини навіть в умовах воєнного стану.

Висновок. Отже, результати дослідження дають підстави стверджувати, що правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави є цілісною системою норм, інституцій і процедур, яка забезпечує впорядкованість публічної влади відповідно до Конституції України, реалізацію повноважень у межах компетенції, узгоджену взаємодію органів державної влади й місцевого самоврядування, безперервність виконання публічних функцій та реальне гарантування прав і свобод людини як ключової умови легітимності державної діяльності. Дієвість цього механізму залежить від стабільного й якісного законодавства, ефективного правозастосування та належних процедурних і гарантійних інструментів, що забезпечують законність, підзвітність органів влади й доступний захист прав людини [13]. В умовах воєнного стану ці вимоги набувають особливого значення, адже держава має ухвалювати оперативні рішення без виходу за межі повноважень і без ослаблення контролю та механізмів оскарження. Відповідно, правовий механізм організації та функціонування сучасної української держави слід розглядати як інтегровану систему, що забезпечує узгодженість нормотворчості, інституційну спроможність та професійність правозастосування, процедурну впорядкованість адміністративної діяльності, прозорість і підзвітність органів публічної влади, а також обов'язковість і реальну виконаність рішень контрольних та судових інституцій, в результаті чого досягається правова визначеність публічного управління, дотримання законності та ефективне гарантування прав і свобод людини навіть за умов кризових викликів і підвищеної динаміки управлінських процесів.

Література:

1. Рудніцька Р. М., Сидорчук О. Г., Стельмах О. М. Механізми державного управління: сутність і зміст. Львів. ЛІДУ НАДУ, 2005. 28 с.
2. Корнієнко В.О., Шерстюк Г.М. Концептуальні засади та теоретичні положення категорійно-понятійного комплексу: механізм державного управління. Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування. 2025. № 2. С. 110–115. URL: http://pa.stateandregions.zp.ua/archive/2_2025/17.pdf
3. Даниленко А.С. та ін. Публічне адміністрування: навч. посіб. за заг. ред. Даниленка А.С., Юхименка П.І., Сокольської Т.В. Київ. Центр учбової літератури, 2019. 288 с.
4. Галуцько В.В., Олешко В.І., Пихтін М.П. та ін. Адміністративне право України: навчальний посібник: у 2-х томах; за заг. ред. В.В. Галуцька. Херсон: ПАТ «Херсонська міська друкарня», 2011. Т. 1: Загальне адміністративне право. 320 с.
5. Cherkunov O. Legal and Institutional Transformation of Ukraine's Customs Public Service Under Martial Law. *Przegląd Prawniczy Uniwersytetu Im. Adam Mickiewicza*, 2025. № 17. С. 313–335. URL: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/prpuam/article/view/52064>
6. Степаненко С. В. Визначення основних засад регуляторного втручання в економіку залежно від функцій держави в реалізації цілей суспільного розвитку. *Актуальні проблеми державного управління*. 2013. № 1. С. 147–152. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Vnadu_2012_3_22
7. Федорчук О. В. Класифікація механізмів державного управління. *Демократичне врядування*. 2008. № 1. С. 1–11. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/jan/26465/ofedorchak.pdf>
8. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід. Монографія / за заг. ред. С. Чернова. Запоріжжя: ЗДА, 2016. 606 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/monografi/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_2017.pdf
9. Ксендзук В. В. Напрями удосконалення механізмів формування та реалізації державної зовнішньоторговельної політики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 9. С. 1–6. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/75.pdf
10. Rabinovych M., Brik T., Darkovich A., Hatsko V., Savisko M. Ukrainian decentralization under martial law: challenges for regional and local self-governance. *Post-Soviet Affairs*, 2025. № 41(5). P. 411–435. URL: <https://doi.org/10.1080/1060586X.2025.2520167>
11. Тимошук В. П. Розвиток законодавства про загальну адміністративну процедуру в Україні. *Альманах права*. 2023. № 14. С. 383–388. URL: https://adminprocedure.org.ua/assets/docs/Tymoshchuk_Rozvytok_zakonodavstva_pro_ZAP.pdf
12. Перегуда Н.І. Адміністративно-правовий механізм інформаційної взаємодії органів публічного управління з органами місцевого самоврядування та громадськістю на прикладі «електронного урядування». Дис... канд. юрид. наук за спец. 12.00.07 (081 – Право). Кропивницький, 2025. 253 с. URL: <https://cusu.edu.ua/images/autoreferats/2025/>

Pereguda/Diss_%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%B4%D0%B0_%D0%9D%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9_%D0%86%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf

13. Корнева О. С. Публічно-управлінська діяльність в органах судової влади України. Дис... док-ра філос. за спец. 281. Харків, 2025. 288 с. URL: https://karazin.ua/storage/static-content/source/documents/aspirantura/zakhysty/Korneva/_%D0%B4%D0%B8%D1%81_2025.pdf

Дата першого надходження статті до видання: 27.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 01.05.2026